

A Győri Ítéltábla a dr. Pintér Gyula ügyvéd **felperesnek** dr. Pataricza György ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és házastársi közös vagyon megosztása iránt a Veszprémi Törvényszék 2014. február 19. napján kelt 7.P.21.380/2012/27/I. számú közbenső ítélete ellen az alperes által 29. sorszámmal előterjesztett, 31. sorszámmal kiegészített fellebbezés folytán - tárgyalás alapján - meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyja.

Köteles az alperes megfizetni a felperesnek 15 napon belül 30.000 (Harmincezer) Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a peres felek 1996. július 6. napján kötöttek házasságot, melyből három gyermekük született. Az 1/2- 1/2 arányú közös tulajdonuként nyilvántartott "**Település**"1, ... szám alatti ingatlanban éltek együtt. Házasságuk végig konfliktusokkal, veszekedésekkel volt terhelt, melynek elsődleges oka az volt, hogy az anyagi kérdésekhez a peres felek eltérően viszonyultak.

2007. májusában a felperes, mint egyéni vállalkozó ("A" csendestárssal) áru fuvarozásra irányuló vállalkozásba fogott, majd a 2007. októberében a csendestársa által a vállalkozásba fektetett 2.480.000 Ft-ot visszafizette. A vállalkozás beindításához felvett 42.672,- CHF-nak megfelelő pénzügyi kölcsönt a felperes a közös ingatlan megterhelésével felvett jelzáloghitelből fizette vissza. Az ingatlan tehermentesítésére 2008. év végén a felperes szülei biztosítottak a peres feleknek 3.000.000 Ft-ot.

2008. június 2. napján a Nemzeti Közlekedési Hatóság 500.000 Ft pénzbírsággal sújtotta vállalkozásával összefüggésben a felperest. A felperes a közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt terjesztett elő keresetet, mellyel összefüggő peres eljárás a jelen keresettel támadott házastársi közös vagyon megosztása tárgyában létrejött szerződés megkötésekor még folyamatban volt. Felperes 2008. év végére a vállalkozásához kapcsolódóan a Zrt-vel megkötött lízingszerződés lízingdíját sem tudta teljesíteni. 2008. novemberében 248.071 Ft lejárt lízingdíj tartozása állt fenn, emiatt a felperes három hónapos fizetési haladék engedélyezése iránti kérelmet nyújtott be a pénzügyhatósághoz, melyet az alperes fogalmazott meg. A kérelem alapján 2009. január 13. napján a lízingszerződés módosításra, a lízingdíj fizetési kötelezettség átütemezésre került, azonban fizetési kötelezettségeinek a felperes továbbra sem tudott eleget tenni.

Nyilvánvalóvá vált, hogy a lízingszerződés rövidesen felmondásra kerül, a felperes vállalkozása fizetéseképtelen, s emiatt a peres felek közös tulajdonát képező lakóingatlan és a házastársi közös vagyont végrehajtás fenyegeti. Az ebből eredő vagyonvesztés elkerülése végett **2009. március 6. napján "C" i ügyvéd által szerkesztett és ellenjegyzett okiratban adásvételi szerződést kötöttek a peres felek**, mellyel a felperes - holtig tartó haszonélvezeti jogának fenntartása mellett - 270.000 Ft vételár ellenében átruházta az alperesre a **"Település"1 ...1 és ...2 helyrajzi szám alatt felvett ingatlanok 1/2 tulajdoni illetőségét**. A szerződés a földhivatalhoz nem került benyújtásra, mivel a felperes baráti köréből származó javaslat alapján a felek úgy döntöttek, hogy inkább a teljes házastársi közös vagyon megosztása tárgyában kötnek szerződést és a bíróságtól is kéri házasságuk felbontását. A házastársak kapcsolatát a felhalmozódó adósság, az anyagi ellehetetlenülés veszélye ugyan megterhelte, de a házasság felbontására és a házastársi közös vagyon megosztására irányuló valós szándékuk nem állt fenn, céljuk a szerződéssel és a bontóperrel csupán a vagyonvesztés elkerülése volt.

A peres felek **2009. április 11. napján a "D" ügyvéd által szerkesztett és ellenjegyzett okiratba foglalt szerződés kötöttek a házastársi közös vagyon megosztásáról és a házasság felbontásához szükséges járulékos kérdésekről**. A szerződés rögzítette, hogy a felek házastársi élet- és vagyonközössége 2008. december 31. napján véget ért. A lakóingatlanból a felperest az őt megillető 5.000.000 Ft értékű tulajdoni hányadot - holtig tartó haszonélvezeti joga alapítása mellett - a házastársi vagyonközösség megszűntetése címén átruházta az alperesre 1.500.000 Ft értékben. A felek a **"Település"1 ... 1 helyrajzi szám alatt ingatlant** értékét 100.000 Ft-ban, a **"Település"1 ...2. helyrajzi szám alatt felvett ingatlan** értékét 500.000 Ft-ban jelölték meg. A felperes ezen ingatlanok tekintetében fennálló tulajdoni illetőségét az alperes

50.000 Ft, illetve 250.000 Ft értékben magához váltotta. A fenti tulajdon átruházások kapcsán az alperes részéről ténylegesen pénz teljesítésére nem került sor, ehelyett a felperes 2009. május 1. napjától kezdődően gyermekenként havi 15.000 Ft, összesen havi 45.000 Ft tartásdíj fizetési kötelezettséget vállalt, s a megváltási ár beszámításával az alperes a 2009. május 1. napjától 2012. szeptember 1. napjáig terjedő időszakra (40 hónapra járó) 1.800.000 Ft összegű jövőbeni tartásdíj követelését megszüntették.

A szerződés a **"Település"1 ...3, ...4, ...5, ...6, ...7, ...8, ...9** helyrajzi szám alatti mezőgazdasági ingatlanokat az alperes házasság alatti külön szerzeményeként tüntette fel. A ténylegesen közszerzeményi **xxx** forgalmi rendszámú Fiat 127 típusú gépkocsit (100.000 Ft) és az **yyy** forgalmi rendszámú (Fiat Punto) személygépkocsit ugyancsak az alperes különvagyonaként tüntette fel a megállapodás. A megállapodás szerint a házassági életközösség fennállása alatt szerzett szükséges és szokásos mértékű és mennyiségű felszerelési és berendezési tárgy a felek között értékarányosan már megosztásra került. Rögzítették, hogy a felperesi egyéni vállalkozás hasznai és vagyona a felperes különvagyonának minősül, a vállalkozás harmadik személyekkel szemben fennálló tartozásai is kizárólagosan a felperest terhelik, arra alapítottnak, hogy az alperes a vállalkozás ügyleteiben nem vett részt, azokhoz hozzájárulását nem adta, azokról egyáltalán tudomással sem bírt. Rögzítette a megállapodás, hogy közös tehernek minősülő adósság, köztartozás, hiteltartozás nem áll fenn, a házastársi vagyonközösségbe tartozó készpénzt pedig a felek a szerződés szerint az életközösség megszakadásakor megosztották.

Az alperes a Tapolcai Városi Bírósághoz **2009. április 14. napján benyújtott keresetében kérte a házasság felbontását. 2009. április 16. napján a "B" Zrt. a felperessel kötött lízingszerződést azonnali hatállyal felmondta, és a felperest 6.944.428 Ft megfizetésére, és a gépjármű kiadására szólította fel.**

A bontóper során a peres felek **az életközösség megszakadásának időpontját 2008. december 31. napjában jelölték meg**, a házasság megromlásának okát pedig abban, hogy a felperes által 2001. évben megkezdett fuvarozó vállalkozás miatt eltávolodtak egymástól. A Tapolcai Városi Bíróság 2009. június 30. napján megtartott tárgyaláson P.20.216/2009/5. számú és e napon jogerős végzésével jóváhagyta a peres felek egyezségét, mely a kiskorú gyermekeket az alperesnél helyezte el és a 2009. május hó 1. napjától kezdődően havi 45.000 Ft összegben fizetendő gyerektartásdíjat az alperes 2012. szeptember 1. napjáig megfizetettnek ismerte el. Rögzítették, hogy ingó vagyonukat természetben megosztották, a megosztás foganatba ment, s közös adósságuk nincsen. A lakóingatlan megosztott használatát akként

szabályozták, hogy a felső szint az alperes és a gyermekek, míg az alsó szint a felperes kizárólagos használatába került, a konyha közös használata mellett. A Tapolcai Városi Bíróság ugyanezen a napon jogerőre emelkedett P.20.216/2009/5/I. számú ítéletével a peres felek házasságát felbontotta.

A vagyonközösséget megszüntető szerződés és a bontóper adataival szemben tényállásként állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felek házastársi életközössége 2008. december 31. napját követően is fennmaradt, a házasság felbontását követően élettársi kapcsolatban éltek, gyermekeiket továbbra is közösen nevelték, s a tágabb családdal közös programjaik voltak. A felperes szüleinek cége ("E" Bt.) a felperes egyéni vállalkozásában az alperes által végzett pályázatírói tevékenységéért, a felperes által kiállított számla alapján 2009. júliusáig (az egyéni vállalkozás megszüntetéséig) rendszeres kifizetést teljesített. A fenti Bt. tulajdonát képező egyik mobiltelefon készülék az alperes használatában állt, annak díjait 2009. november hónappal bezárólag a Bt. fizette. Az alperes a számla megszüntetéséig rendelkezett a felperes vállalkozói számlája felett, ezt követően pedig 2009. novemberéig az alperes által nyitott lakossági számlán mindkét fél tranzakciókat végzett.

2009. március 28-án a felperes fuv2009. májusáig art végzett az alperes családjának cége (a "F" Kft.) részére, mely a fuvar díját megfizette. A felperes vállalkozásához tartozó kamion (visszavételéig) 2009. májusáig, a pótkocsi pedig 2010. februárjáig az alperes szüleinek telephelyén állt. 2009. augusztusában az alperes szülei által értékesíteni kívánt kombajn karosszériájának javítását és festését a felperes ellenszolgáltatás nélkül végezte el. 2009. nyarán a közös lakóház felújítására került sor, melyet a felek közösen - részben a biztosító által kifizetett biztosítási összegből, részben a felperes quad gépjárművének eladási árából, illetve a felperes szüleinek segítségével- finanszíroztak.

A házasság felbontását követő hónapokban a felek kapcsolata fokozatosan megromlott, a felperes kevesebbet dolgozott, több időt töltött otthon, életvitelét és közeledését az alperes egyre nehezebben tolerálta, ezért 2009. novemberében egy konfliktus kapcsán a felperes rövidebb időre a szüleihez elköltözött. **2009. december 6. napján** a kora reggeli órákban a közös lakásba váratlanul hazatérő felperes az alperest kettesben találta **"G"-vel**, mely körülményre indulatosan reagált, felkereste az alperes szüleit, beszámolt a helyzetről saját szüleinek is. Ezzel **a felek életközössége ténylegesen is véget ért.**

2010. év elején az alperes szülői segítséggel vásárolt egy önkormányzati lakást, melybe a közös gyermekekkel beköltözött. Ezt követően a felek több ízben tárgyaltak a per tárgyát képező, a közös vagyon megosztásáról szóló szerződésről, melyet a felperes érvénytelennek tekintett, és igényt tartott az elszámolásra. A mindkét fél oldalán a szülők és ügyvédek bevonásával zajló egyeztetés azzal zárult, hogy az alperes az újabb szerződés megkötésétől elzárkózott.

Az eljárási okból megismételt eljárásban **felperes módosított keresetében** a 2009. április 11. napján megkötött házastársi közös vagyont megosztó szerződés és a Tapolcai Városi Bíróság P.20.216/2009/5. számú, 2009. június 30. napján jogerőre emelkedett végzésével jóváhagyott egyezség érvénytelenségének megállapítását kérte elsődlegesen **színleltségre**, másodsorban a felperes **tévedésére**, harmadsorban a felek **jogkérdésben való közös tévedésére** alapítottn. Arra is hivatkozott, hogy miután a szerződés gyermektartásdíjra vonatkozó kikötést is tartalmazott, a bíróság jóváhagyásáig az érvényesen létre sem jött.

Az érvénytelenség jogkövetkezményeként kérte a házastársi közös vagyont képező ingatlanok tekintetében a szerződéskötés előtt fennállt ingatlan-nyilvántartási állapot helyreállítását (a lakóház és a két zártkert ingatlan tekintetében), míg a csabrendeki mezőgazdasági ingatlanok vonatkozásában a Csjt. 27. § /1/ bekezdése alapján kérte annak túrására kötelezni az alperest, hogy a felek egymás között egyenlő arányú tulajdoni hányada házassági vagyontársaság jogcímén ezen ingatlanok tekintetében is bejegyzésre kerüljön az ingatlan-nyilvántartásba. Kérte a házastársi közös vagyon megosztását is.

Arra hivatkozott, hogy **a szerződés célja nem a vagyoni viszonyok kölcsönös érdekek figyelembevétele melletti valóságos és végleges és teljes rendezése volt, csupán a fedezet elvonása.** A szerződés nem ölelte fel a közös vagyon teljes körét, nem tért ki a "H" Takarékszövetkezetnél vezetett számlán szereplő 1.500.000 Ft megtakarításra, és a felperes szülei felé fennálló 3.000.000 Ft kölcsöntartozásra. A megállapodás folytán a vagyontársaság aktív vagyónrésze az alperes tulajdonába került, míg a passzívát a felperes viselte. A bontóper oka az volt, hogy a szerződéssel azonos tartalmú egyezség bíróság általi jóváhagyását látták csak kellő biztosítéknak a hitelezői követelésekkel szemben. Állította, hogy a peres felek a házasság felbontását követően is változatlan érzelmi és gazdasági közösségben (mint élettársak) éltek együtt, valós a házasság felbontására, és a házastársi közös vagyon megosztására irányuló szándékuk nem volt. Az életközösség csupán 2009.

december 6. napján szűnt meg, amikor kiderült, hogy az alperesnek kapcsolata van.

A színleltség bizonyítékeként az alábbiakat jelölte meg:

-A szerződést az alperes maga sem tekintette irányadónak, a Tapolcai Városi Bíróság előtt P.20.231/2010. alatt folyamatban volt perben már a támadott megállapodás ellenében akart tartásdíj iránti igényt érvényesíteni.

-Az alperes részt vett a felperesi vállalkozás tevékenységében, anyagi helyzetével tisztában volt, 2009. márciusáig a könyvelőirodával is tartotta a kapcsolatot, tisztában volt a lízingdíj tartozással, ő fogalmazta meg a lízingcég felé a szerződés módosítása iránti kérelmet is.

-Jogosult volt a felperes vállalkozói számlája felett rendelkezni, pályázatírói tevékenységét a szerződéskötés és az egyezség megkötését követően is a felperesi vállalkozás számlázása mellett végezte.

-Csupán kollegája, "I" tanácsára került sor arra, hogy nem egyedi adásvételi szerződéseket írtak alá az ingatlanokra vonatkozóan (illetve a már aláírt szerződést nem használták fel), hanem a házastársi vagyontársaság megszüntetésére vonatkozó megállapodás jött létre.

-A bontóper során az alperes képviselőjét a támadott okiratot ellenjegyző dr. "D" látta el, aki a bontókereset benyújtását követően a közigazgatási bírósággal kapcsolatos perben a felperest is képviselte. A párhuzamos képviselői kizárólag a felek közötti érdekellentét hiánya folytán volt megengedhető.

-A lízingcég felmondását 2009. április 16. napján vették kézhez, a házastársi vagyontársaság megszüntetésére vonatkozó megállapodás 2009. április 11. napjára visszadátumozták, az a földhivatalhoz csupán 2009. április 22. napján érkezett. Ezt igazolja, hogy az azonos jogi képviselő által szerkesztett 2009. április 11. napján kelt bontóperi keresetlevél még csupán az ezirányú tárgyalások folytatására, és nem megkötött megállapodásra utal.

-A kívülvilág számára a szerződés megkötését és a házasság felbontását követően továbbra is úgy jelentek meg, mintha házasságban lettek volna.

- Miután a felperes a végrehajtás elkerülése érdekében saját névre nem kívánt számlát nyitni, az alperes nyitott egyet, a kapcsolódó bankkártyát pedig átadta a felperes részére és az elektronikus kapcsolattartáshoz is a felperes telefonszáma lett megadva. Az alperes nevére szóló bankszámlához a válásig

hozzáférese volt, az azután is csak azért került megszüntetésre, hogy (közös számlaként) végrehajtás alá ne vonhassák.

-A házasság felbontását követően a jégkárt meghaladóan is jelentős összegű beruházást teljesítettek a lakóingatlanra.

-A házasság felbontását követően változatlanul zajlottak a családi programok, a szerzett rokonokkal sem változtak meg a kapcsolataik, kamionját 2009. májusáig, a pótkocsit pedig 2010. februárjáig volt apósa telephelyén tárolta. 2009. márciusában apósa cége részére fuvarát végzett, 2009. nyarán nagy értékű karosszéria és fényező munkát végzett az apósa cége javára ellenérték nélkül.

- Az alperes által fizetett DAS jogvédelmi biztosítás az életközösség állítólagos megszűnése ellenére rá is kiterjedt.

-Amennyiben az alperes tőle véglegesen el kívánt volna szakadni, annak legrosszabb formája lett volna a választott megoldás (haszonélvezeti jog fenntartása mellett a tulajdoni hányadainak átruházása), hiszen a haszonélvezeti jog - szemben a közös tulajdonnal - bírói ítélettel nem szüntethető meg.

-A szülei által biztosított 3.000.000 Ft elszámolása a kapcsolat végleges megromlása után is az egyezkedés tárgyát képezte, ez is igazolja, hogy egyik fél sem tekintette irányadónak a szerződést.

-Édesanyja cége a házasság felbontását követően is, 2009. december 6. napjáig ingyenes mobiltelefon használatot biztosított az alperesnek.

-Nyilatkozataiban maga az alperes is elismerte, hogy a kívüljáról a válást és a vagyon megosztását a felperes színtelenként kezelte, és 2009. december 6-ig az alperes sem jelezte azt, hogy ő ezt másképp gondolná, azt pedig, hogy eredetileg sem gondolta másként a szerződést, és a házasság felbontását az alperes, "J" tanúvallomása igazolja.

Rámutatott, hogy éppen a fentiek miatt maga az alperes személyes előadása is alátámasztja a kereset másodlagos jogcímét. Tévedése abban állt, hogy a kapcsolat jövőbeni, esetleges befejezése esetére úgy gondolta, hogy a felek a szerződésben foglaltakat tárgytalannak tekintik. Tévedéséről az alperes tudott, hiszen azt fenti magatartásaival ő okozta, illetve nyilvánvalóan felismerte. Tévedését az alperes felkérése alapján eljáró dr. "K" ügyvéd által 2010. márciusában készített szerződés tervezetéből ismerte fel, így a

bontóperben kötött korábbi egyezség nem tekinthető a megtámadási jogról való lemondásnak.

A jogkérdésben való közös tévedés (Ptk. 210. § /2/ bekezdés) háttérében az áll, hogy a felperesi ingatlan tulajdoni hányad haszonélvezeti joggal csökkentett értékének meghatározása és gyermektartásdíjjal való ellentételezése az illetéktörvény téves értelmezésén alapult, mely kérdés olyan lényeges része a szerződésnek, amiben történő tévedés folytán az egész szerződés megdől.

Alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felek házasság soha nem volt felhőtlen, s valós az az adat, hogy életközösségük 2008. december 31. napján megszűnt. Ezt követően csupán megpróbált egy fedél alatt élni a felperessel, az utolsó közös lakóhely osztott használata mellett és közös programokat csak a gyermekek érdekében szervezettek. Rámutatott, hogy a felperes által állított, a házasság felbontása után létesített - általa vitatott - élettársi kapcsolat fennálltából sem lehetne a vagyonmegosztás tárgyában létrejött szerződés érvénytelenségére következtetni. Rámutatott, hogy egyébként a házastársak a vagyonszövetség megszüntetését az életközösség fennállta alatt is kérhetik a Csjt. 31. § /1/ bekezdése alapján, elérve ezáltal, hogy a vétlen házastárs mentesüljön a másik fél felelőtlen gazdálkodása alól.

A felperes könnyelmű, pazarló életmódja, összeférhetetlenségi, és szexuális zaklatásai miatt 2009. decemberét követően már az egy fedél alatt élés sem volt fenntartható. A házasság felbontását követően nem élt érzelmi gazdasági közösségben a felperessel. Pályázatot csak szívességből írt neki, s mivel sokat tartózkodott külföldön kérése alapján levette az általa kért összegeket a bankszámlájáról. Úgy gondolta, hogy barátok között ezt dokumentálni nem szükséges, de a számláról levett összeget a felperesnek átadta.

A keresettel támadott szerződés a valóságnak megfelelően tartalmazza a felek házastársi közös vagyonát és különvagyonát. A szerződés terjedelme, kidolgozottsága, részletezettsége is azt mutatja, hogy a feleknek komoly szándéka volt a vagyon megosztására vonatkozóan. A 2010. évben folytatott egyeztetések pedig kizárólag a felperes haszonélvezeti jogának megváltása tárgyában folytak. A Fiat Punto ugyan valóban a közös vagyon része volt, azonban a gyerekeket neki kellett szállítani, annak külön vagyonába történő utalása nem érvénytelen. A felperesi vállalkozás vagyona és terhei arra tekintettel képezték a felperes különvagyonát, mert a felperes általa nem ismert ügyleteket kötött.

Védekezésében ezzel összefüggésben előbb arra utalt, hogy a szerződéskötés időpontjában tudomása szerint a felperes vállalkozását semmiféle végrehajtás nem fenyegette, sőt házasságuk fennállása idején sem fenyegette a felperest a vállalkozás bukása. A megállapodás előkészítésében sem vett részt, csak az aláírásánál, a személyi adatok pontosításánál járt el. Utóbb elismerte, hogy a megállapodás tartalmi kialakításában is aktívan részt vett, az okiratszerkesztő ügyvéd részére az adatokat és az okiratokat ő adta át. Őt nem az illetékszabályok érdekelték, hanem az, hogy a haszonélvezet alapítására és a lakottságra tekintettel fizetendő megváltási ár ellenében mintegy negyven hónapig nem fizet a felperes gyermektartásdíjat, ennek duplája már nem lett volna elfogadható a számára.

A megtámadásra alapított keresettel szemben azzal védekezett, hogy a szerződés aláírását egy hosszú egyeztetés előzte meg, és a bontóperben tett felperesi nyilatkozat, valamint az egyezség a megtámadás jogáról való lemondásnak minősül.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletében megállapította, hogy a felek 2009. április 11. napján kelt, a házastársi vagyonközösséget és házastársi közös vagyonon fennálló közös tulajdont megszüntető, továbbá a házasság felbontásához szükséges járulékos kérdéseket rendező szerződése, valamint a Tapolcai Városi Bíróság P.20.216/2009/5. számú végzésével jóváhagyott egyezség házastársi közös vagyon megosztására vonatkozó része érvénytelen.

Határozata indokolásában rámutatott, hogy a peres felek - megkötésétől kezdődően - nem harmonikus házasságát a kedvezőtlenül alakuló anyagi helyzetük ugyan megterhelte, de változatlanul egy háztartásban, érzelmi és gazdasági közösségben éltek 2009. decemberéig. A felperes vállalkozásának gazdasági helyzetéről az alperes pontos tudomással rendelkezett. A felperesnek valós válási szándéka és a házastársi közös vagyon megosztására irányuló akarata nem vitásan hiányzott, ugyanakkor az alperes mind a felperessel, mind a külvilággal szemben felvállalt és hangoztatott szerződési akarata is megegyező volt a felperesével, így a **kétoldalú akarathiány megállapítható.** Kiemelte, hogy a bíróság által jóváhagyott egyezség vonatkozásában - a rendkívüli perorvoslat lehetőségétől függetlenül - kérhető az érvénytelenség megállapítása. A színleltség fennálltára tekintettel a szerződés tévedésen alapuló érvénytelenségét nem vizsgálta érdemben. Az érvénytelenség megállapításán túl annak jogkövetkezményeiről nem rendelkezett, mivel álláspontja szerint annak alkalmazása a vagyon megosztással egyidejűleg célszerű.

A színleltég kapcsán a felek egyező előadása alapján tényállásként fogadta el, hogy a szerződés a vagyonvesztés veszélyét volt hivatott elhárítani és rámutatott, hogy a felek állításainak különbsége e téren csupán abban állt, hogy a felperes állítása szerint emögött a felek részéről való szerződési akarat nem állt, míg az alperes álláspontja szerint a vagyonmegosztásra vonatkozó szerződési akarat fennállt és csupán annak egyik motívuma volt a vagyonvesztés veszélye.

A bizonyítékok mérlegelése során döntő súllyal vette figyelembe a felek személyes előadását. A felperes nyilatkozatait a szerződéskötés előzményei, indokai és folyamata tekintetében következetesnek, míg az alperes személyes nyilatkozatainak módosulását az alperes szavahihetőségével szemben komoly kételyt támasztónak minősítette. Kiemelte, hogy az eljárás kezdeti szakaszában az alperes még azt is tagadta, hogy a felperes egyéni vállalkozása fizetéseképtelen volt és e tény a támadott szerződés megkötésével összefüggésben állna. Az ítélethezatalt megelőző perszakban azonban már arra hivatkozott az alperes, hogy a házasság megromlásának és a vagyon megosztásnak fő oka éppen a felperes felelőtlen gazdálkodása és a komoly vagyoni hátrány elszenvedésének a veszélye volt.

Rámutatott, hogy kezdetben az alperes tagadta a szerződés tartalmának kialakításában játszott szerepét, utóbb az derült ki, hogy abban aktívan vett részt. A szerződési akarat hiányára utaló következtetések szempontjából jelentőséget tulajdonított a házasság tényleges megromlása és az életközösség megszakadása körülményeinek is.

Kiemelte, hogy a **szerződés eredményeként** az aktív vagyon egésze - a felperes javára a lakóingatlanon alapított haszonélvezeti jogtól eltekintve - az alpereshez, a passzív vagyon egésze a felpereshez került, ráadásul a felperest megillető megváltási ár teljesítése olyan gyermektartásdíj beszámításával történt, mely a szerződéskötés időpontjában fennálló életközösségre és a gyermekek - ezután is természetben megvalósult - közös tartására tekintettel a felperest nem terhelte.

A 2010. február hó 26. napján kelt, **„válás utáni ingó megosztás” tárgyában készült és mindkét peres fél által aláírt jegyzőkönyv** is igazolja, hogy a támadott szerződésben foglaltakkal szemben az ingóságok megosztására ténylegesen sem a szerződéskötéskor, sem a házasság felbontásakor nem került sor.

Igazoltnak találta azt is, hogy a **felek gazdasági közössége változatlanul fennállt a szerződés megkötését és a házasság felbontását követően.** E

körben értékelte, hogy a lízingcéghez címzett fizetési haladék iránti kérelmet az alperes fogalmazta meg, 2009. júliusáig (a felperes egyéni vállalkozásának megszűnéséig) a felperesen keresztül került kiszámlázásra az alperes pályázati tanácsadói tevékenységének ellenértéke. A "H" Takarékszövetkezet által vezetett számla felett rendelkezési joga volt az alperesnek a számla megszüntetéséig (2009. július 29.), a számláról pedig az életközösség megszűnéseként állított időpontot követően is vett fel pénzt, és teljesített a számlára befizetéseket. A "L" Bank által vezetett számlát is mindkét peres fél használta 2009. novemberéig.

A tanúvallomások közül perdöntőnek a felekkel hozzátartozói és egyéb érdekeltségi viszonyban nem álló tanúk vallomását fogadta el. E vallomásokból azt a következtetést vonta le, hogy a felek kapcsolatát az anyagi nehézségek, a felperes vállalkozásának tartozásai ugyan megterhelték, de a házasság felbontását megelőzően e körülmények nem vezettek a házasság végleges és helyrehozhatatlan megromlásához, együttélésük a válást követően is folyamatos volt. **Kiemelte az érdektelen tanúk vallomásai köréből "J" tanúvallomását**, mely tanú - a felperes szerződés színlelt ségére vonatkozó állítását alátámasztva - ugyan utalt arra is, hogy a felperes költséges szenvedélye miatt az alperes a vagyonközösséget sem kívánta fenntartani, e szándék kialakulását azonban időben nem tudta behatárolni, ugyanakkor határozottan azt állította, hogy a válási szándék az alperesben ténylegesen a házasság felbontását követően alakult ki.

"M" és "N" tanúvallomása is igazolta, hogy az ismerősök és a szomszédok előtt nem volt észlelhető az életközösség megszakadása. A felek családja is házaspárként kezelte a házasság felbontását követően is a feleket. "O" tanúvallomása pedig az igazolta, hogy bár az anyagi nehézségeket megsínylette a kapcsolat, annak végleges megromlása az alperes hűtlenségéhez volt köthető. Az okiratok és az érdektelen tanúk vallomásával egyező volt a felperes édesanyjának ("P") tanúvallomása is. Az alperes a felperesi család előtt a tanú vallomása szerint kijelentette, hogy a válás formális volt és az alperes saját családja csak 2009. nyarán szerzett tudomást arról. A házasság felbontásának formális jellegét igazolta Q (a felperes testvére) és "R" (a felperes sógora) tanúvallomása is.

Ezzel szemben az alperesi hozzátartozók tanúvallomása ugyan a házasság megromlását és a valós válási és vagyonmegosztási szándékot támasztott alá, azonban ennek ellentmondott az, hogy a felperes és az alperesi család gazdasági együttműködése a szerződés megkötése és a házasság felbontása után is fennmaradt (fuvartevékenység, kombájn felújításában való részvétel, a felperesi kamion és pótkocsi alperesi szülőknél tárolása). Értékelte, hogy még

a 2009. december 6-i párkapcsolati krízis kapcsán is az alperesi szülők segítségét kérte a felperes. Álláspontja szerint e körülmények csupán arra utalnak, hogy az alperes saját családját sem informálta teljeskörűen a válás és a szerződéskötés okát és célját illetően, s csupán a később bekövetkező körülményeket értékelik utóbb a családtagok az alperes perbeli állításainak megfelelően.

Rámutatott, hogy maga az alperes is elismerte, hogy a felperes részéről a válás látszólagos volt, és a fedezetelvonást szolgáló szerződés is színlelt, mindezt csupán utólagosan állította be a maga részéről úgy, hogy az a házasság felbontásának időpontjára és a szerződéskötésre visszamenőleg is valós szerződési akaratként jelent meg. Ezt az állítást azonban cáfolta "S" tanúvallomása, mely szerint az alperes végig a látszatválást hangoztatta.

Az alperes testvére ("Sz") maga minősítette a házasság felbontása után a felek kapcsolatát élettársi kapcsolatnak (úgy fogalmazott, hogy a 2009. decemberi konfliktust követően a felek között az élettársi kapcsolat, az együttélés már megvalósíthatatlan volt) s e nyilatkozatát csak az alperesi jogi képviselő kérdésére korrigálta. Nem tulajdonított jelentőséget "D" okiratszerkesztő ügyvéd vallomásának, aki előtt a felek valós szerződési akaratukat vélhetően éppúgy leplezték.

Az ítélet ellen annak megváltoztatása és a felperes keresetének elutasítása iránt az alperes terjesztett elő fellebbezést. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság bizonyítással kapcsolatos koncepciója téves volt és a bizonyítékok értékelése is sérti a Pp. 206. § /1/ bekezdését. A felperes (és az elsőfokú bíróság) a házasság felbontását követő együttélésből kívánt visszakövetkeztetni arra, hogy a válási szándék nem volt komoly és ebből következően a közös vagyont megosztó szerződés is színlelt.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél **az okiratszerkesztő ügyvéd vallomását lényegében indokolás nélkül mellőzte.** Az általa követett téves bizonyítási irány miatt jóformán alig foglalkozott az elsőfokú bíróság magával a szerződéskötéssel, annak folyamatával, és az eljáró ügyvédnek adott instrukciókkal. Az összes többi tanú a rokonsági körbe esett, az e körön kívül eső tanúk pedig csupán közvetett információkkal rendelkeztek a válásra, valamint a házasság felbontása utáni időszakra, magára a szerződéskötésre és annak folyamatára pedig nem tudtak nyilatkozni.

Életszerűtlen, hogy amennyiben a feleknek nem komoly a válási és vagyon megosztási szándéka, úgy a perbelihez hasonlóan részletes, 10 oldalas vagyonközösséget megszüntető és a járulékos kérdéseket is rendező

szerződést kötnek. "D" okiratszerkesztő ügyvéd tanúvallomásából viszont az állapítható meg, hogy a szerződéskötés folyamatában hol az alperesnek, hol a felperesnek volt valamilyen felvetése, az ügyvéd a szerződés színleltségére utaló véletlen elszólást sem tapasztalt, a felek nyilatkozatukat pedig a bontóper második tárgyalásán megerősítették. Elfogadhatatlan, hogy az ügyvéd hét jegyzőkönyvi oldalnyi vallomása azzal az indokolással félretehető, hogy a felek valószínűleg ugyanúgy leplezték a szerződési akaratukat előtte is, ahogy a bontóper bírósága előtt.

"J" vallomását is tévesen értékelte az elsőfokú bíróság, az éppen azt igazolta, hogy a felperes felelőtlen magatartása miatt a vagyonközösséget az alperes nem kívánta fenntartani. Törvénysértően mellőzte "T" tanúvallomását arra hivatkozással - melyet azonban a továbbiakban nem részletezett -, hogy a tanú vallomása az okirati bizonyítékokkal és az objektív peradatokkal ellentétben állt.

A felperes keresetében tévesen hivatkozott arra is, hogy "G" már 2009. áprilisa óta az alperes szeretője volt, ebből azonban az tűnik ki, hogy maga a felperes a házasságot már a szerződéskötés hónapjában is megromlottnak tartotta, s ezt támasztotta alá "Sz" és tanúvallomása is.

A házasság felbontása után a gyermekek érdekében kialakult bizonyos együttműködést nem szabad túlértékelni, abból nem következik az, hogy életközösségben élt volna a felperessel. A házasság megromlása, a felperes által tanúsított magatartás válási szándékát mindenben indokoltá tette, a felperes azon titkos fenntartásának, vagy rejtett indokának, hogy még helyre tudja majd állítani a kapcsolatot a szerződés érvénytelensége szempontjából nincs jelentősége (Ptk. 207. § /4/ és /5/ bekezdés)

Az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben nem osztotta azon elvi felvetését sem, hogy annak sincs akadálya, s nem érinti a szerződés érvényességét, ha a házasság felbontását követően a volt házastársak élettársi kapcsolatot létesítsenek. A megállapodás értékarányossági és a fedezet elvonására irányuló jellegével kapcsolatos kérdések pedig a felek belső jogviszonyát nem érintő hatálytalansági problémák.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet -helyes indokai szerinti - helybenhagyását kérte.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást - a felek indítványainak megfelelően - az érvénytelenségi kérdések elbírálásához szükséges és egyben elégséges körben lefolytatta, a fellebbezésben hivatkozottakkal szemben a bizonyítékokat is helyesen (a Pp.206.§. (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően) és kimerítően értékelte, s helytálló jogkövetkeztetéssel állapította meg közbenső ítéletében a per tárgyát képező megállapodások színleltség miatt fennálló érvénytelenségét, emiatt a közbenső ítélet megváltoztatására az alperes fellebbezésében felhívottak nem adnak alapot. Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletben kifejtett jogi álláspontját is mindenben osztotta, s kizárólag a fellebbezésben felhívottak kapcsán tartja szükségesnek az alábbiak kifejtését.

A felperesnek a színleltség megállapításához azt kellett igazolnia a perben, hogy a vagyontársaság megszűntetésére irányuló tényleges szerződési akarat egyik félnél sem állt fenn, megállapodásaik csupán a közös vagyon mentését célozták. Ezzel szemben az alperes igazolhatott a vagyonmentéstől eltérő vagy ahhoz társuló egyéb olyan motivációt, melyhez hozzátartozik a vagyon átruházása. Az elsőfokú bíróság bizonyítással kapcsolatos koncepciója nem volt téves, a per adatainak egybevetése alapján helytállóan következtetett arra, hogy míg a felperes bizonyítása sikeres volt, addig valós szerződési akarat fennállását az alperes nem tudta ítéleti bizonyossággal igazolni.

E körben jelentősége volt annak is, hogy maga a vagyontársaságot megszüntető szerződés **eleve nem volt teljes körű** (bizonyítottan nem terjedt ki a közös vagyon valamennyi elemére) és annak **tartalma sem volt valós** (valótlan tényállást rögzített egyes vagyontárgyak alperesi különvagyoni jellege tekintetében: pl. gépjárművek; aránytalan és a felhívott illetéktörvényi rendelkezésekkel összhangba nem hozható elszámolást tartalmazott a közös lakóingatlan megváltási árának meghatározására) ugyanakkor valamennyi vagyontársasági aktívát az alpereshez rendelt. Kiemelten értékelendő az, hogy a vagyontársaságot megszüntető szerződés megkötésének és a házasság felbontásának gondolatát megelőzte az egyes vagyontársasági ingatlanokra kiterjedő - más jogi képviselő által szerkesztett - **adásvételi szerződés létrejötte**. A valós tulajdon átruházási akarat hiányának bizonyítéka **a választott jogi konstrukció jellege** is, melyben a felek amellett, hogy a vagyontársaságot nem is teljesen szüntették meg, emellett - rendhagyó módon - végrehajtás esetére az árverés útján történő értékesítést megnehezítő (adott esetben ellehetetlenítő) módon haszonélvezeti jogot alapítottak a felperes javára.

A megállapodás pusztán vagyonmentő jellegét támasztja alá - a felperes helyes érvelésnek megfelelően - az is, hogy a bontóper keresetlevelében még csak formálódó megállapodásra tesz tényelőadást az okiratszerkesztő ügyvéd, ugyanakkor a lízingcég fellépésének időpontja (2009. április 16.), a bontóper keresetlevelének kelte (2009. április 11.) és a keresetlevél tartalma, bírósághoz érkezése (2009. április 14.), és a keresettel támadott szerződés kelte (2009. április 11.) egybevetése **igazolja a megállapodás visszadátumozott jellegét**. Amennyiben a felek célja valóban csupán a házastársi vagyonközösség megszüntetése és nem a fedezet elvonása volt, abban az esetben nem lett volna szükség a megállapodás visszadátumozására, a házastársak egymás közötti viszonyában a megállapodás - annak keltétől függetlenül is - tisztázta volna a felelősségi kérdéseket.

Emiatt nem törvénysértő, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelésénél nem tulajdonított jelentőséget az okiratot szerkesztő "D" tanúvallomásának akitől - a saját felelősségét is felvető - a szerződés színlelt jellegét feltáró vallomás tétele nem is volt elvárható. A szerződés kidolgozottsága és színleltisége között pedig egyrészt nem áll fenn az alperes által a fellebbezésében hangoztatott összefüggés, a megfelelő kidolgozást éppen az is indokoltá teszi, hogy a szerződést a felek egy polgári perben kötött egyezséggel is „legitimálni” akarták, így annak valós szerződési akaratot tükröző szerződésként kellett a kívülág felé megjelennie. Emiatt a szerződés bontóperben kötött egyezséggel történő megerősítése sem önállóan, hanem az elsőfokú bíróság által helyesen feltárt folyamat keretében értékelendő.

A szerződéskötés körülményein túl a színleltség ékes bizonyítéka **a felek szerződéskötés után tanúsított magatartása is. Az alperes** ugyanis utóbb a megállapodásban már elszámolt időszakra vonatkozóan **terjesztett elő gyermektartásdíj megfizetésére vonatkozó igényt**, melyet - nyilván észlelve a jelen perben általa képviselt jogi koncepcióval összeegyeztethetetlen voltát, hiszen ezzel maga vonta kétségbe a támadott megállapodás kötőerejét - szinte azonnal visszavont. A felperes a kívülág felé is következetesen hangoztatta a megállapodás „látszat” jellegét, s e kijelentéseitől a jelenlévő alperes sem határolódott el, sőt maga is tett ilyen tartalmú kijelentést. Helyesen tulajdonított az elsőfokú bíróság kiemelt jelentőséget az érdektelennek tekintendő- és éppen az alperes által meghallgatni kért - "J" tanúvallomásának, mely azt támasztotta alá, hogy a szerződés és az egyezés megkötésekor még maga az alperes is a felperessel egyezően ítélte meg megállapodásaikat.

Az elkülönített lakáshasználatra, az érzelmi és gazdasági közösség megszűnésére nem merült fel a perben egyértelmű bizonyíték, míg az ellenkezőjét az elsőfokú ítéletben értékelt számos peradat alátámasztotta. További ilyen peradat az, hogy az alperes édesapja - az alperesi előadással szemben - éppen fordítva jelölte meg a földszint és az emelet vonatkozásában a használati megosztást, ezzel is a felperes személyes előadását támasztva alá. Emellett a házasság felbontását követő élettársi életközösség hiányában - valós szerződési akarat fennállta mellett - életszerűtlen az is, hogy a perbeli volumenű **felújításba** fogtak volna a felek.

Helytállóan értékelte az elsőfokú bíróság azt is, hogy **a felperes nyilatkozatai az elsőfokú eljárás során végig következetesek voltak**, ugyanakkor az alperes éppen a jelentőséggel bíró kérdésekben személyes előadását - az elsőfokú ítélet indokolásában részletezettek szerint - a per előrehaladta és a bizonyítékok megismerése szerint változtatta. Az alperesi védekezés e sajátos „evolúciója” alapjaiban kérdőjelezte meg az alperes szavahihetőségét.

A fellebbezésben megjelölt tanúvallomása abban a vonatkozásban, hogy mikor romlott meg a felek házassága értékelhető adatot nem tartalmazott, a tanú az időpontok terén teljesen bizonytalan volt, vallomása a bizonyított, s az elsőfokú ítéletben kimerítően részletezett peradatokkal ellentétes következtetés levonására nem adott lehetőséget, vallomásának mellőzése emiatt okszerű, nem törvénysértő.

"Sz" tanúvallomása sem az alperes érvelését támasztotta alá, hiszen a tanú - a fellebbezésben megjelölt vallomásrészletében - ugyan valóban a 2009. nyári időszakra tette azt, hogy a felperes a házasság megromlásáról panaszkodott neki, de értékelendő az is, hogy ez az időpont is már a szerződéskötéshez és a bontóper megindításához képest hónapokkal későbbi, ugyanakkor vallomása más részleteiben 2009. decemberéig maga is élettársinak minősítette a felek viszonyát, így - a hozzátartozói kapcsolatra is figyelemmel - vallomása nem alkalmas a megállapított tényállás megkérdőjelezésére.

Mindezen körülmények együttesen az elsőfokú ítéletben elfoglalt jogi álláspontot támasztják alá, s nem az alperes által hangoztatott tényleges vagyonrendezést, s az általa is csupán elvi szinten felvetett, a házasság megromlása és felbontása után, később létrejött élettársi kapcsolat létrejöttét, melyet a felek korabeli nyilatkozatai és egyéb peradatok is cáfoltak. A felek házassága ugyan valóban problémákkal volt terhelt, annak végleges és helyrehozhatatlan megromlása egy folyamat eredményeként

valószínűsíthetően - a házasság felbontása hiányában - bekövetkezett volna, azt azonban az elsőfokú bíróság helyesen értékelte, hogy ez nem valósult meg a kereset tárgyát képező szerződések (egyezség) megkötésének időpontjáig.

A fentiekre tekintettel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét - annak helyes indokai szerint - a Pp.254.§. (3) bekezdése alapján hagyta helyben.

A sikertelenül fellebbező alperes a Pp.78.§. (1) bek. alapján a másodfokú eljárással összefüggő költségeit maga viseli, ugyanakkor köteles a felperes másodfokú költségének megtérítésére, mely a felperest képviselő ügyvéd 32/2003 (VIII.22.) IM. rendelet 3.§.(3) és (5) bek.; illetve 4/A.§-a szerint meghatározott képviseleti költségéből áll.

A feleket az illetékre kiterjedően megillető személyes költségmentesség folytán a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték a 6/1986 (VI.26.) IM.r. 13.§.(1) bek. és 14. §. alapján az állam terhén marad.

Győr, 2014. évi december hó 11. napján

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros Zsolt sk.
előadó bíró
Kiadmány hitelül:
Kiadó

Dr. Szalay Róbert sk.
bíró